

قیمت گاز و برق در اروپا با کاهش تولید برق هسته‌ای و اختلال در عرضه گاز توسط روسیه، رکوردهایی تاریخی ثبت کرد

تور گرانی در اروپا!

بهای برق در فرانسه برای نخستین بار از ۱۰۰۰ و در آلمان از ۹۹۰ یورو در هر مگاوات ساعت فراتر رفت
افزایش بهای گاز سبب شده قیمت کود مبتنی بر نیتروژن افزایش یابد؛ امری که امنیت غذایی اروپا را تهدید می‌کند

ساعت رسید که حاکی از افزایش ۷۰ درصدی در یک هفته اخیر است. این افزایش در حالی رخ می‌دهد که قیمت‌های آبی گاز طبیعی اروپا برای شش هفته متوالی افزایش یافته است. قیمت برق در فرانسه پس از آن افزایش یافت که شرکت Electricite de France SA اعلام کرد تعدادی از نیروگاه‌های هسته‌ای اش دیرتر از حد انتظار به شبکه متصل خواهد شد. این نیروگاه‌های هسته‌ای منبع کلیدی برق در زمستان امسال خواهند بود، بویژه در دورانی که گاز طبیعی کمیاب است. فرانسه به طور سنتی یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان برق اروپا بوده است اما با توجه به اینکه تولید سالانه برق هسته‌ای به بدترین میزان در بیش از ۳ دهه گذشته رسیده است، اوضاع دیگر مانند گذشته نیست. اگر کمبود عرضه برق منجر به خاموشی و سرد شدن خانه‌ها در زمستان شود، شکست در مهار بحران می‌تواند منجر به ناآرامی‌های اجتماعی و تحولات سیاسی شود. سیاستمداران

در سراسر اروپا دولت‌ها شروع به برداشتن گام‌های جدی برای محدود کردن مصرف انرژی کرده‌اند. در بریتانیا پس از برداشتن شدن سقف هزینه‌ها، صورت‌حساب‌های خنوار در ماه اکتبر افزایش خواهد یافت. به نظر می‌رسد افزایش قیمت‌ها میلیون‌ها نفر را مجبور به محدود کردن مصرف کند. روزنامه نیویورک تایمز به نقل از مسؤولان انگلیسی اعلام کرد از اکتبر (اوایل مهر) امسال بهای برق و گاز مصرفی خانوارهای این کشور تقریباً ۲ برابر خواهد شد. بر این اساس، هر خانوار انگلیسی بابت مصرف سالانه گاز و برق ۳ هزار و ۵۴۹ پوند خواهد پرداخت. این هزینه تاکنون یک‌هزار و ۹۷۱ پوند بوده است. خبرگزاری رویترز نیز پیش‌بینی کرد گرانی انرژی به برخی از افراد آسیب‌پذیر جامعه انگلیس صدمات جبران‌ناپذیری وارد و زندگی آنان را با خطر روبه‌رو کرده است. به نوشته رویترز، ۵ هزار انگلیسی مبتلا به ناراسایی کلیوی برای تصفیه خون به دستگاه‌های دیالیز خانگی وابسته‌اند و ماهانه ۲۰۰ پوند بابت ۲۰ ساعت مصرف برق این دستگاه‌ها هزینه می‌کنند. در صورت قطعیت گرانی برق، برخی از این بیماران ناچار رانه بخش دیالیز بیمارستان‌ها خواهند شد که این امکان درمانی تنها ۱۲ ساعت در هفته اقدام به دیالیز می‌کنند و در نتیجه امید به زندگی این بیماران کاهش خواهد یافت. پیامدهای کاهش صادرات گاز روسیه به اروپا موجب افزایش هزینه‌ها بویژه در بخش انرژی قاره سبز شده و کشورهایی که بیش از دیگران به منابع روسیه وابسته بودند، بیشترین ضربه را از ناحیه کاهش صادرات گاز این کشور متحمل شده‌اند. در انگلیس ۴۰ درصد گاز صرف تولید برق می‌شود ولی تاثیر آن بر هزینه برق نامتناسب است. در ماه

رکوردزنی قیمت برق در اروپا

اروپایی در حال حاضر ۲۸۰ میلیارد یورو را برای کاهش درد ناشی از افزایش قیمت انرژی برای مشاغل و مصرف‌کنندگان اختصاص داده‌اند اما خطر کاهش این کمک‌ها در صورت وقوع بحران گسترده وجود دارد.

قیمت‌های بالای برق می‌تواند صنایع را مجبور به تعطیلی یا کاهش حجم تولید کند و برخی از آنها ممکن است هرگز دوباره روشن نشوند. تولیدکنندگان کود در سرتاسر قاره به دلیل کمبود گاز، بسیار کمتر از ظرفیت کار می‌کنند که این موضوع غذا و کشاورزی را به طور یکسخت تهدید می‌کند.

آوریل (اوایل بهار) نیز گرانی ۵۴ درصدی برق، ۲۴ میلیون خانوار انگلیسی را تحت تاثیر قرار داد. بر خلاف آلمان و برخی دیگر از کشورهای اروپایی، انگلیس وابستگی بسیار کمتری به گاز روسیه ندارد ولی ساختار بازار انرژی آن به نحوی است که بشدت به تغییرات بهای جهانی گاز طبیعی حساس است. قرارداد سال آینده برق در فرانسه روز جمعه در بورس انرژی اروپا با ۲۵ درصد افزایش به ۱۱۳۰ یورو در مگاوات ساعت رسید. معادل همین قرارداد در آلمان نیز به یک رکورد جدید دست یافت و با افزایش ۳۳ درصدی در یک روز به ۹۹۵ یورو در هر مگاوات

گروه اقتصادی، روز جمعه قیمت گاز در اروپا رکورد خود را شکست و به بیشترین میزان در طول تاریخ رسید. همین اتفاق باعث شد اتحادیه اروپایی نشست اضطراری وزرای انرژی را در آینده‌های نزدیک تشکیل دهد. به گزارش «وطن‌امروز» به نقل از فایننشال تایمز، نخست‌وزیر چک «پتر فیالا» روز جمعه گفت چک به عنوان رئیس دوره‌ای شورای اروپا، وزیران انرژی را احضار می‌کند تا درباره اقدامات اضطراری خاص برای رسیدگی به وضعیت انرژی در قاره سبز بحث کنند. قیمت گاز اروپا روز جمعه به بالاتر از ۳۴۳ یورو در هر مگاوات ساعت رسید که بالاترین میزان در طول تاریخ است و نشان‌دهنده تهدید جدی برای صنایع انرژی‌بر این قاره است. در ماه جولای، وزرای اتحادیه اروپایی با کاهش داوطلبانه تقاضای گاز به میزان ۱۵ درصد از ماه اگوست تا مارس موافقت کردند؛ هدفی که در صورت حاد شدن بحران در فصل زمستان می‌تواند اجباری شود. شاخص قیمت گاز اروپا هفته گذشته تقریباً یکسوم افزایش یافت، زیرا شراکت‌های آب و برق برای تامین منابع قبل از زمستان عجله دارند. از ماه ژوئن که روسیه صادرات خط لوله کلیدی «نورد استریم یک» به اروپا را کاهش داد، اروپا با کمبود گاز مواجه شده است. همچنین ممکن است در زمستان با سرد شدن هوا، صنایع اروپایی با سهمیه‌بندی انرژی مواجه شوند. دولت‌های سراسر اروپا با بحران هزینه‌های زندگی ناشی از حمله روسیه به اوکراین و متعاقباً کاهش در عرضه گاز دست‌وپنجه نرم می‌کنند. یک تحلیلگر انرژی در «سا انتلنار دریم» گفت: «ما انتظار داریم در هفته‌های آینده قیمت کود مبتنی بر نیتروژن شدیداً افزایش یابد». کودهای مبتنی بر نیتروژن معمولاً تا دوسوم مولد مغذی مورد استفاده برای رشد محصولات کشاورزی را تأمین می‌کنند و تحلیلگران نگرانند کاهش بازده محصولات غذایی شود. تحلیلگران کود در اروپا باعث کاهش بازده محصولات غذایی است و همچنین معتقدند صنعت کود اروپا در بحران تمام عیار است، زیرا بازار گاز اروپا در رکود است.

■ بهای برق در فرانسه برای نخستین بار از ۱۰۰۰ یورو فراتر رفت
قیمت برق در ۲ بازار کلیدی اروپا در روز جمعه بیش از ۲۵ درصد افزایش یافت. قیمت برق برای تحویل سال آینده در آلمان و فرانسه - که هر ۲ درگیر بحران‌های شدید هستند - روزانه رکوردهای جدیدی را ثبت می‌کنند. این به این دلیل است که روسیه در حال محدود کردن عرضه گاز طبیعی است و همچنین در فرانسه تولید نیروگاه‌های هسته‌ای با اختلال مواجه شده است.

تأمین ارز واردات در ۴ ماه نخست امسال ۶ میلیارد دلار افزایش یافت

تلاش برای عبور از ناترازی ارزی

در ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۱ به طول کلی ۲۰۱ میلیارد دلار از جهت واردات کالاهای مورد نیاز کشور تامین شد، این در حالی است که مبلغ تامین ارزی طی ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۰ حدود ۱۴۰۲ میلیارد دلار بوده است. بر این اساس در ۴ ماه نخست امسال تامین ارز کالاهای وارداتی نزدیک ۶ میلیارد دلار افزایش یافته است. ساماندهی بازار ارز همواره دغدغه اصلی دولت‌ها از ابتدای انقلاب بوده و هست. بر همین اساس بانک‌های مرکزی در ادوار مختلف تمام تلاش خود را برای تامین ارز مورد نیاز کالاهای وارداتی و از سوی دیگر مدیریت قیمت در بازار داشته‌اند. البته نتایج اقدامات همیشه قابل قبول نبوده و در موارد بسیاری نه تنها آرامش بر بازار حاکم نشده، بلکه نرخ ارز بویژه دلار در سال‌های گذشته با افت‌وخیز بسیاری همراه بوده است. یکی از مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی در یک سال گذشته به اواخر خردادماه بازمی‌گردد که بانک مرکزی برای ساماندهی بازار ارز در تعامل با کانون صرافیه‌ها، صرافیه‌های معتبر و صادرکنندگان به این جمع‌بندی رسید که بازار توافقی عرضه و تقاضا راه‌اندازی شود. همچنین بانک مرکزی ر استانی ثبات‌بخشی به بازار ارز و جلوگیری از اثرات نامطلوب نوسان و تلاطم شدید نرخ‌های ارز بر انتظارات تورمی اقدامات قابل توجهی در راستای مدیریت تقاضای ارز، مهار و کنترل فعالیت‌های سفته‌بازانه و قاچاق ارز و اولویت‌بندی نیازهای وارداتی انجام داده است که مهم‌ترین آثار آن کاهش ۵۴.۷ درصدی انحراف معیار نرخ دلار در بازار غیررسمی و تأمین ارز مورد نیاز برای واردات کالاها به کشور بوده است.

■ تأمین ارز مورد نیاز برای واردات
سال گذشته در مجموع حدود ۵۶.۹ میلیارد دلار ارز با نرخ‌های ترجیحی و نیمايي تامین شد. این در حالی است که کل مبلغ تامین ارز طی سال ۱۳۹۹ معادل ۳۶.۴ میلیارد دلار بوده است. همچنین در همین سال حدود ۱۵.۶ میلیارد دلار ارز جهت واردات کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات پزشکی و واکسن کرونا با نرخ ترجیحی اختصاص یافت. در ۴ ماه اول سال ۱۴۰۱ به طور کلی حدود ۲۰۱ میلیارد دلار ارز جهت واردات کالاهای مورد نیاز کشور تامین شد، این در حالی است که مبلغ تامین ارز طی ۴ ماه نخست سال ۱۴۰۰ حدود ۱۴۰۲ میلیارد دلار بوده است. بر این اساس در ۴ ماه نخست امسال تامین ارز کالاهای وارداتی نزدیک به ۶ میلیارد دلار افزایش یافته است. از کل تامین ارز ۴ ماه نخست امسال، حدود ۷۴۳.۲ میلیون دلار با نرخ ترجیحی (از محل سهمیه سال ۱۴۰۰) و حدود ۲ میلیارد دلار آن با نرخ بازار ثانویه و مابقی از محل سامانه نیما و ارز اشخاص بوده است.

■ مدیریت عرضه و تقاضای ارز و کنترل نوسانات بازار
مدیریت بازار ارز در مواجهه با نوسانات بازار با تقویت بازار

متشکل ارزی از طریق فراهم کردن امکان فروش ارزهای صادراتی با نرخ توافقی به صرافیه‌ها و امکان معامله توافقی ارز در بازار متشکل ارزی و نیز تسهیل مقررات مربوط به تقاضای بازار در حوزه اسکناس از جمله مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی در یک سال گذشته برای ثبات‌بخشی به بازار ارز به ششمار می‌رود. همچنین تفکیک تقاضای مبادلاتی (تقاضای ارز برای واردات کالاها و خدمات) و سفته‌بازی (تقاضای ارز به منظور سرمایه‌گذاری یا حفظ ارزش پول) و اولویت‌بندی نیازهای وارداتی و مهار و کنترل فعالیت‌های سفته‌بازانه و قاچاق ارز از طریق «اعمال محدودیت بر سقف تراکنش‌ها»، «ساماندهی چک‌های تضمینی» و «اعمال نظارت بر جابه‌جایی مبالغ کلان» از دیگر سیاست‌های موثر بانک مرکزی در حوزه ارزی در دولت سیزدهم بوده است. رایزنی با طرف‌های تجاری و کشورهای همسایه برای آزادسازی منابع ارزی حاصل از صادرات، راه‌اندازی سامانه رفع تعهد ارزی واردکنندگان با هدف نظارت بر رفع تعهد واردکنندگان و ایجاد شفافیت اطلاعات و عملکرد، ابلاغ بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، تسهیل ترتیبات مقرراتی مربوط به واردات اقلام مورد نیاز بخش‌های تولیدی، طراحی و ایجاد سامانه برخط ارزی جهت تسهیل فرآیند خرید ارز اشخاص حقیقی و صرفه‌جویی در وقت متقاضیان و پوشش نیازهای واقعی آنها، تشکیل کارگروه مشترک بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور هماهنگی سیاست‌های ارزی و تجاری کشور و هدایت ارز حاصل از صادرات به سمت چرخه تجاری و تولیدی نیز از ابتدای دولت سیزدهم مورد توجه جدی بانک مرکزی قرار داشته تا با رفع نواقص و خطاهای موجود، مسیر ترمیم بازار ارز در راه ثبات با آرامش بیشتری دنبال شود.

■ مقررات‌گذاری با هدف انتظام‌بخشی به بازار ارز
بانک مرکزی در اقدامی واردات کالا به کشور بدون ثبت سفارش و تعیین منشأ ارز را با هدف ساماندهی و انتظام‌بخشی به سمت تقاضای ارز ممنوع کرد. همچنین بانک مرکزی اعلام کرد ورود هر میزان ارز به کشور (اعم از اسکناس و حواله) از پرداخت مالیات توسط اشخاص حقیقی و حقوقی معاف است. بانک مرکزی برای ایجاد اطمینان نزد سپرده‌گذاران ارزی و الزام پرداخت سود نقدی ارزی به سپرده‌دهای ارزی با منشأ اسکناس توسط شبکه بانکی بسترهای مقرراتی لازم را ایجاد کرد. ۲ اقدام دیگر بانک مرکزی برای ایجاد آرامش در بازار ارز، ممنوعیت معاملات فرادبی سسکه و ارز و توافق با روسیه جهت توسعه همکاری‌های پولی و بانکی و فعال شدن نماد روبل - ریال در بازار متشکل ارزی در این راستا بود.

مدیریت بازار ارز با تقویت بازار متشکل ارزی از طریق فراهم کردن امکان فروش ارزهای صادراتی با نرخ توافقی به صرافیه‌ها و امکان معامله توافقی ارزی در حوزه اسکناس از جمله مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی در یک سال گذشته برای ثبات‌بخشی به بازار ارز به ششمار می‌رود

شیمیایی‌ها بیشتاز صادرات ۱۴۰۱

افزایش ۳۱ درصدی صادرات در ۵ ماه ابتدای سال

گمرک با بیان اینکه به دنبال ایجاد مسیر آبی در کشور هستیم، خاطر نشان کرد: در این مسیر از طریق مرز بازرگان مواد اولیه به سرعت به کارخانه‌های تولیدی در سمنان می‌رسد تا هزینه‌های ماندگاری در انبار کاهش یابد. وی افزود: پس از ترخیص در کارخانه‌ها، شرکت‌ها تشریفات گمرکی را انجام می‌دهند که این روند مختص به فعالان اقتصادی منتخب و مورد اعتماد خواهد بود.

■ کشف هزار و ۲۹۵ نفر هنگام ورود غیرقانونی

مقدسی درباره کشف کالاهای قاچاق گفت: در ۵ ماه نخست امسال برای یک‌هزار و ۲۲۸ تن مواد مخدر به ارزش ۲۸ هزار میلیارد ریال پرونده قاچاق تشکیل شد که این کشف رشد ۵۰ درصدی را تجربه کرد. همچنین ۱۴.۵ میلیون تن مواد پیش‌ساز مواد مخدر نیز کشف شد. وی افزود: قاچاق انسان هم یکی از کشفیات گمرک است که در ۵ ماهه امسال یک‌هزار و ۲۹۵ نفر از اتباع شرقی و کشورهای همسایه که در میان محموله‌ها پنهان شده بودند، از طریق اسکنرها پیدا شدند. مقدسی همچنین درباره تلاش قاچاقچیان برای رشوه به کارکنان گمرک اظهار داشت: بتازگی قاچاقچیان چند قلاده سگ را مسموم و از بین بردند و در کشف‌های بزرگ، قاچاقچیان قصد ارائه رشوه به کارکنان را داشتند اما این افراد رشوه‌های پیشنهادی شده را نپذیرفتند. رئیس کل گمرک درباره ماندگاری کالاها در گمرک تصریح کرد: طی مدت‌های طولانی به دلیل تغییر سیاست‌های تجاری و ارزی، ماندگاری کالاها در گمرک افزایش یافته بود که دولت سیزدهم برای کاهش این زمان اقداماتی را انجام داد. وی با تأکید بر اینکه گمرک انبار در اختیار ندارد، خاطر نشان کرد: در مرزهای آبی انبار متعلق به سازمان بنادر و در مرزهای زمینی متعلق به انبارهای عمومی است، به همین دلیل اطلاعاتی در زمینه سرقت قطعات خودروی روسی ندارم، زیرا مسؤولیت انبارداری و نگهداری کالا با مأموران انباردار است. مقدسی با بیان اینکه در حال حاضر بیش از ۵ میلیون تن کالای اساسی در بنادر کشور در انبار، لنگرگاه و اسکله وجود دارد، گفت: از یک میلیون و ۲۵۰ هزار تن کالای با ماندگاری بالا، اظهارنامه بیش از یک میلیون تن کالا صادر و به سازمان اموال تملیکی تحویل داده شده است.

رئیس کل گمرک ایران گفت: در ۵ ماه نخست امسال ۴۴ میلیون تن کالا به ارزش ۲۰ میلیارد و ۹۲۴ میلیون دلار صادر شده است که رشد ۲۱ درصدی در ارزش در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته را نشان می‌دهد. علیرضا مقدسی با بیان اینکه در حجم صادرات ۳.۵ درصد کاهش وزن داشتیم، اظهار داشت: طی ۵ ماه امسال ۱۴ میلیون تن کالا به ارزش ۲۱ میلیارد و ۶۶۵ میلیون دلار واردات انجام شده است که کاهش ۸.۵ درصدی در وزن و افزایش ۱۹ درصدی در ارزش را تجربه کرده است. وی با بیان اینکه پروپان مایع، متانول، گاز طبیعی مایع شده، پلی‌اتیلن، شمش آهن و فولاد کالاهای اصلی صادراتی کشور بوده است، خاطر نشان کرد: چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و هند ۵ مقصد نخست صادرات در این مدت بودند. مقدسی تصریح کرد: کالاهایی مانند گندم، برنج، گوشتی تلفن همراه، روغن خام، سویا و کنجاله از ۵ کشور امارات متحده عربی، چین، ترکیه، هند و روسیه در ۵ ماه نخست امسال وارد کشور شده است. وی تأکید کرد: در ۴ ماه امسال ۱۶۶ هزار دستگاه تلفن همراه به ارزش ۱۹۸ میلیون دلار وارد کشور شد که حقوق ورودی آن بویژه برای موبایل‌های بالای ۶۰۰ دلار اعمال شده است. به گفته رئیس کل گمرک، ۶ میلیون تن کالای ترازینتی از مرزهای کشور عبور کرده است که نسبت به ۵ ماه سال گذشته بیش از ۲۵ درصد رشد نشان می‌دهد. وی با بیان اینکه گمرک سومین منبع درآمدی کشور را در اختیار دارد، خاطر نشان کرد: بهداشت جامعه و سلامت کالاهای وارداتی دارای اهمیت است؛ به همین دلیل برای تجارت یک کالا چندین مجوز نیاز است که گمرک به عنوان مرزبان اقتصادی باید مورد توجه قرار دهد. مقدسی با اشاره به ۳۳۱ مرز دارای سرویس ارزیابی شامل ۱۳۹ گمرک اصلی خاطر نشان کرد: باید توجه داشته باشیم که پیش از صدور مصوبه برای ایجاد مرز گمرکی به تأمین زیرساخت‌ها، تجهیزات و نیروی انسانی مربوط نیاز است، زیرا در غیر این صورت بدون فعالیت خواهند بود. رئیس کل

